

— İSTANBUL —
OKAN ÜNİVERSİTESİ

2026

YÜKSEKÖĞRETİMDE YAPAY ZEKA TEKNOLOJİLERİ KONFERANSI SONUÇ RAPORU

@2026 İstanbul Okan Üniversitesi

Bu rapor, İstanbul Okan Üniversitesi bünyesinde 5 Kasım 2025 tarihinde düzenlenen Yükseköğretimde Yapay Zekâ Teknolojileri Konferansı kapsamında görevlendirilen Raportörler Kurulu tarafından hazırlanmıştır. Raportörler Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır:

- Doç. Dr. Ömer Cihan Kıvanç - Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekan Danışmanı
- Dr. Öğr. Üyesi Emel Koç - İstanbul Okan Üniversitesi Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÖUAM) Müdürü
- Dr. Öğr. Üyesi Merve Duysak - İstanbul Okan Üniversitesi Hukuk ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (OLATECHUB) Müdürü

Bu raporda yer alan değerlendirmeler, konferans kapsamında gerçekleştirilen sunumlar ve tartışmalar çerçevesinde hazırlanmış olup, bireysel konuşmacıların veya katılımcıların kişisel görüşlerini yansıtmayabilir. Raporda kullanılan bilgi ve değerlendirmeler, yalnızca akademik ve bilgilendirici amaçlarla sunulmuştur. Bu raporda yer alan içerikler, kaynak gösterilmek kaydıyla eğitim ve araştırma amaçlı olarak kullanılabilir. Raporun tamamının veya bir bölümünün ticari amaçlarla kullanımı, İstanbul Okan Üniversitesi'nin yazılı iznine tabidir.

İÇİNDEKİLER BÖLÜMÜ

- 01** Önsöz
- 02** Kotter Değişim
Liderliği Aşamaları
- 03** Odak Noktaları
- 04** Açılış Konuşmaları
- 05** Sunum Özetleri
- 06** Konferans Çıktılarının
Kurumsal Stratejiye
Entegrasyonu
- 07** İstanbul Okan Üniversitesi
Uygulamaları
- 08** Sonuçlar
- 09** Teşekkürler

ÖNSÖZ

Dijitalleşmenin ivme kazandığı çağımızda yapay zekâ teknolojileri, yükseköğretim kurumlarının yalnızca öğretim yöntemlerini değil; araştırma, yönetim, sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk anlayışlarını da köklü biçimde dönüştürmektedir. Üniversiteler artık bilgiyi aktaran yapılar olmanın ötesine geçerek, yapay zekâ destekli öğrenme ekosistemleri oluşturan, veri temelli karar alma süreçlerini benimseyen ve etik sorumluluğu merkeze alan kurumsal yapılara evrilmektedir.

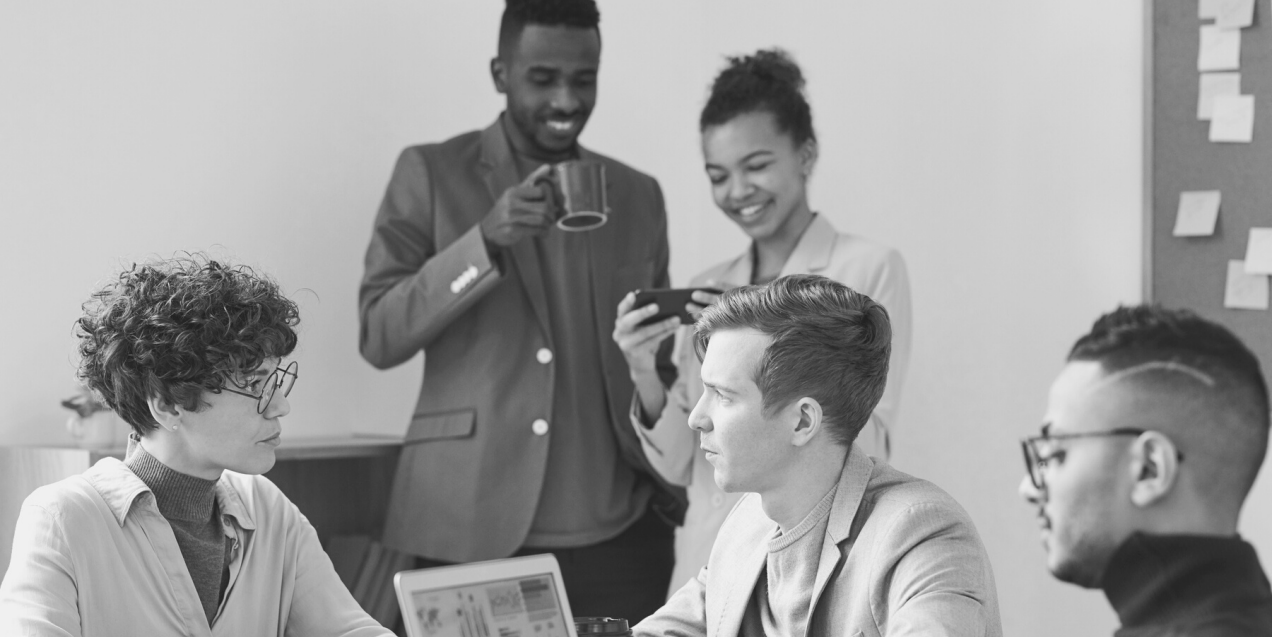
Bu rapor, Yükseköğretimde Yapay Zekâ Teknolojileri Konferansı kapsamında gerçekleştirilen çok paydaşlı tartışmalar, akademik sunumlar ve uygulama örneklerinden elde edilen çıktıları bütüncül bir çerçevede sunmak amacıyla hazırlanmıştır. İstanbul Okan Üniversitesi'nin Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÖUAM) önderliğinde eğitim teknolojilerinde sergilediği başarılı süreç yönetimi ile elde ettiği "Değişim Lideri Ödülü", dijital dönüşüm yolculuğunda edindiği kurumsal deneyim, Kotter'in 8 Aşamalı Değişim Modeli rehberliğinde yapılandırılmış; akademi, kamu ve özel sektör iş birlikleriyle zenginleştirilmiştir. Konferansın akademik zemini Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi tarafından, hukuki ve etik boyutu ise Hukuk ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (OLATECHUB) tarafından desteklenmiştir.

Raporda; üretken yapay zekâ (GenAI), temsilci yapay zekâ (Agentic AI), güvenilir ve sorumlu yapay zekâ çerçeveleri, veri yönetimi, yükseköğretimde sürdürülebilirlik ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG) ile uyumlu analizler bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Akademik öğretimden kampüs yönetimine, öğrenci deneyimlerinden kurumsal karar destek sistemlerine kadar uzanan geniş bir uygulama alanı, somut vaka çalışmaları ve ölçülebilir çıktılarla desteklenmiştir.

Bu çalışma, yapay zekâyı yalnızca teknolojik bir yenilik olarak değil; insan odaklı, etik temelli ve kurumsal değeri önceleyen bir dönüşüm aracı olarak ele almaktadır. Sunulan analizler ve öneriler, yükseköğretim kurumlarının yapay zekâ stratejilerini şekillendirirken karşılaştıkları fırsatları ve riskleri dengelemelerine, sürdürülebilir ve kapsayıcı politikalar geliştirmelerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Raporda yer alan bulguların; akademisyenler, yöneticiler, politika yapıcılar ve eğitim teknolojileri alanında çalışan tüm paydaşlar için yol gösterici olacağına inanıyor; yapay zekâ ile güçlenen, etik ve toplumsal sorumluluğu merkeze alan bir yükseköğretim ekosisteminin inşasına katkı sunmasını temenni ediyoruz.

KOTTER DEĞİŞİM LİDERLİĞİ AŞAMALARI

1. Aciliyet Duygusu Oluşturun: Mevcut durumun yeterince iyi olmadığını ve önemli bir değişikliğin gerekli olduğunu gösterme aşamasıdır.
2. Rehberlik Koalisyonu Oluşturun: Değişimi yönlendirmek için yeterli güce sahip bir grup oluşturmak ve onları tek bir ekip olarak çalışmaya teşvik etme aşamasıdır.
3. Stratejik Vizyon ve Girişimler Geliştirin: Değişimin yönünü belirleyen, ulaşılabilir ve ilham verici bir gelecek resmi oluşturma aşamasıdır.
4. Vizyonu İletin: Mümkün olduğunca çok kişiye vizyonu ve stratejileri anlatmak için her aracı kullanma aşamasıdır.
5. Eylem Sağlayan Engelleri Kaldırın: Çalışanları yetkilendirmek, engelleri kaldırmak ve risk almayı teşvik etme aşamasıdır.
6. Kısa Vadeli Kazanımlar Yaratın: Motivasyonu artırmak için kısa sürede görülebilen ve kutlanabilen başarılar elde etme aşamasıdır.
7. Hızlanmayı Sürdürün: İlk kazanımlar üzerine inşa etmek, daha fazla değişimi teşvik etmek ve gerekli olmayan süreçleri ve sistemleri ortadan kaldırma aşamasıdır.
8. Yeni Yaklaşımları Kurumsallaştırın: Yeni davranışları ve başarıları kurumsal kültüre yerleştirmek, değişimin devamlılığını sağlama aşamasıdır.

ODAK NOKTALARI

- Üniversite ve AWS sunumları, sektördeki gelişmeleri ve rekabeti (aciliyet) ile birlikte, bu değişime yönelik ana stratejik yönü ve geleceğe dönük modelleri (vizyon) belirlemektedir.
- Anthology-Blackboard ve AWS sunumları, geliştirilen vizyon ve politikaların (Güvenilir AI Çerçevesi) geniş kitlelere aktarılması ve etik/güvenlik gibi potansiyel engellerin ele alınmasına hizmet etmektedir.
- Derecelendirme sunumu (AI ile SDG analizi), GenAI ile somut ve ölçülebilir başarılar elde edildiğini göstererek değişime olan inancı artırmaktadır.
- Konferans kapsamında yalnızca teknolojik kapasite değil; etik, hukuk, veri koruma ve insan denetimi boyutları da stratejik vizyonun ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmıştır. Bu yaklaşım, yapay zekâ dönüşümünün kontrolsüz hız yerine sorumlu ve yönetim temelli biçimde ilerlemesi gerektiğini ortaya koymaktadır.
- Sunumlar, teknik uzmanlıkla sınırlı kalmayarak; yöneticiler, akademisyenler, idari personel ve öğrenciler için ortak bir dil ve farkındalık oluşturacak biçimde kurgulanmıştır. Bu durum, yapay zekâ vizyonunun yalnızca üst yönetim düzeyinde değil, kurumun tüm bileşenleri tarafından anlaşılabilir ve paylaşılabılır hale gelmesini sağlamıştır.
- AI ile SDG analizi, öğrenme analitiği, GenAI destekli değerlendirme ve raporlama örnekleri; yapay zekânın üniversite bünyesinde ölçülebilir ve somut çıktılar üretebildiğini göstermiştir. Bu uygulamalar, dönüşüm sürecine yönelik güveni artırarak değişimin sürdürülebilirliğini desteklemiştir.
- Konferans çıktıları, tek seferlik bir farkındalık etkinliği olarak değil; eğitim, araştırma, yönetim ve kalite güvence süreçlerine entegre edilmesi hedeflenen kalıcı kurumsal uygulamalar olarak ele alınmıştır. Bu yaklaşım, yapay zekâ dönüşümünün üniversitenin kurumsal kültürüne yerleşmesini ve uzun vadede süreklilik kazanmasını amaçlamaktadır.

AÇILIS KONUŞMALARI

Yapay Zekâ Destekli Yükseköğretimde Kalite, Erişilebilirlik ve Sürdürülebilirlik

1. Eğitim-Öğretimde Kalite ve Öğrenci Merkezilik

- (Yapay zekâ, öğrenci merkezli, farklılaştırılmış ve kapsayıcı öğrenme deneyimlerini destekleyecek şekilde kullanılacaktır.
- Ölçme ve değerlendirme süreçleri; sınav odaklı yaklaşımdan, proje, portföy ve yetkinlik temelli modellere evrilecektir.
- Öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme, dijital ve yapay zekâ okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesi temel öğrenme çıktıları arasında konumlandırılacaktır.
- Hibrit ve dijital öğrenme ortamları, erişilebilirlik ve evrensel tasarım (UDL) ilkeleri doğrultusunda yapılandırılacaktır.

2. Program Tasarımı, Güncellenebilir Müfredat ve Öğrenme Çıktıları

- Programlar, ulusal yeterlilikler çerçevesi (TYYÇ) ile uyumlu, veri destekli ve sürekli güncellenebilir yapıda tasarlanacaktır.
- Yapay zekâ; program geliştirme, öğrenme çıktılarının izlenmesi ve müfredat iyileştirme süreçlerinde destekleyici karar aracı olarak kullanılacaktır.
- Çok disiplinli (AI + veri + etik + girişimcilik) yaklaşım teşvik edilecektir.

3. Araştırma, Yenilikçilik ve Toplumsal Katkı

- Yapay zekâ destekli araştırmalar, ulusal ve uluslararası öncelik alanları ile uyumlu şekilde teşvik edilecektir.
- Üniversite–sanayi iş birlikleri, prototipleme ve ticarileştirme odaklı yapılarla güçlendirilecektir.
- Yapay zekâ uygulamaları; toplumsal fayda, etik ve sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda ele alınacaktır.

AÇILIS KONUŞMALARI

4. İnsan Kaynağı, Akademik Gelişim ve Dijital Yetkinlikler

- Akademik ve idari personelin yapay zekâ okuryazarlığı ve dijital yetkinlikleri sistematik eğitimlerle desteklenecektir.
- “AI-Augmented Akademisyen” yaklaşımı ile öğretim, araştırma ve yönetsel süreçlerde verimlilik artırılacaktır.
- Değişim yönetimi, kurumsal sahiplenme ve sürekli mesleki gelişim temel öncelik olacaktır.

5. Etik, Güvenlik, Veri Koruma ve Sorumlu Yapay Zekâ

- Yapay zekâ kullanımı; etik ilkeler, veri gizliliği, bilgi güvenliği ve akademik dürüstlük çerçevesinde yürütülecektir.
- “Kara kutu” risklerine karşı şeffaflık, izlenebilirlik ve açıklanabilirlik esas alınacaktır.
- Öğrenci ve personel verileri, KVKK ve ilgili mevzuatla tam uyumlu şekilde korunacaktır.

6. Kalite Güvence Sistemi ve Sürekli İyileştirme

- Yapay zekâ destekli analizler, kalite güvence süreçlerinde kanıta dayalı karar alma mekanizmalarını güçlendirecektir.
- Öğrenci geri bildirimleri, öğrenme çıktıları ve performans göstergeleri düzenli olarak izlenecek ve raporlanacaktır.
- Kurumsal kalite kültürü, şeffaflık, katılımcılık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle sürdürülecektir.

SUNUM ÖZETLERİ

AWS

- **Yapay zekâ, kurumlar için teknolojik bir araçtan öte, ölçülebilir iş değeri ve kurumsal dönüşüm üreten stratejik bir altyapı haline gelmiştir.** Üretken ve temsilci yapay zekâ çözümleri, operasyonel verimlilikten karar destek sistemlerine kadar geniş bir etki alanı yaratmaktadır.
- **GenAI benimsemesi hızla olgunlaşmakta; kurumlar pilot çalışmalardan üretim ortamına geçerek somut yatırım getirileri elde etmektedir.** Bu dönüşüm, yapay zekânın artık deneysel değil, kurumsal öncelik olarak konumlandığını göstermektedir.
- **Başarılı yapay zekâ uygulamaları, teknoloji kadar yönetişim, insan kaynağı ve değişim yönetimini de kapsayan bütüncül bir yaklaşım gerektirmektedir.** İş değeri, risk, altyapı, yetkinlik ve süreç boyutlarının birlikte ele alınması kritik önem taşımaktadır.
- **Veri kalitesi ve veri yönetişimi, güvenilir ve ölçeklenebilir yapay zekâ sistemlerinin temelini oluşturmaktadır.** Kurumların yapay zekâdan sürdürülebilir fayda sağlayabilmesi, güçlü veri temelleri ve güven mekanizmalarına bağlıdır.
- **Yapay zekâ sistemlerinin güvenilirliği ve sorumlu kullanımı, kurumsal başarı için vazgeçilmez bir ön koşuldur.** Güvenlik, gizlilik, şeffaflık ve etik ilkeler, yapay zekâ stratejilerinin merkezinde yer almalıdır.
- **Yükseköğretim dâhil olmak üzere tüm sektörlerde yapay zekâ yolculuğu; hazır çözümler, özelleştirilmiş geliştirme platformları ve güçlü iş ortaklıklarıyla desteklenen çok katmanlı bir ilerleme modeli gerektirmektedir.** AWS'nin sunduğu BUY-BUILD-PARTNER yaklaşımı, bu dönüşüm için yapılandırılmış bir yol haritası sunmaktadır.

SUNUM ÖZETLERİ

MICROSOFT

- **Yapay zekâ, geçici bir teknoloji trendi değil; altyapıyı, organizasyon yapılarını, iş gücünü ve toplumsal sözleşmeyi yeniden şekillendiren sistemik bir dönüşüm olarak konumlanmaktadır.** Bu dönüşüm, kurumların çalışma biçimlerini kökten etkilemektedir.
- **Yapay zekâ, insanın yerini alan değil; insan üretkenliğini artıran tamamlayıcı (augmenting) bir güç olarak değer üretmektedir.** Küresel ölçekte ekonomik katkı potansiyeli ve kurumsal yatırımlar, yapay zekânın kalıcı ve ölçeklenebilir bir paradigma olduğunu göstermektedir.
- **Yapay zekâ mimarileri; tekil modellerden ajan tabanlı yapılara, metin odaklı sistemlerden çok modlu çözümlere ve araç seviyesinden sistem düzeyinde zekâyâ doğru evrilmektedir.** Bu dönüşüm, yeni nesil bilişim altyapılarını zorunlu kılmaktadır.
- **Başarılı yapay zekâ uygulamaları, yalnızca teknik altyapıyla değil; uçtan uca deneyim tasarımı, kullanıcı yolculuğuna entegre edilmiş bağlamsal ve kişiselleştirilmiş çözümlerle mümkün olmaktadır.** Yapay zekâ, tekil bir ürün değil, görünmez bir deneyim altyapısıdır.
- **Geleceğin organizasyon modeli, insan yönlendirmesi altında çalışan otonom yapay zekâ ajanlarıyla şekillenen “Frontier Firm” yaklaşımıdır.** Bu modelde insanlar stratejik yönü belirlerken, yapay zekâ ajanları süreçleri yürütmektedir.
- **Yapay zekâ dönüşümünün sürdürülebilirliği; sorumlu yapay zekâ, etik, yönetişim, güvenlik ve toplumsal etki boyutlarının birlikte ele alınmasına bağlıdır.** Bu bağlamda yapay zekâ, ekonomik rekabetin yanı sıra ulusal güvenlik ve toplumsal dayanıklılık açısından da stratejik bir altyapı olarak değerlendirilmektedir.

SUNUM ÖZETLERİ

BLACKBOARD

Yapay Zekânın Altı Dalgası, Eğitimde Dönüşüm ve Kapsayıcı Dijital Öğrenme Stratejileri

1. Stratejik Çerçeve

Yapay zekâ (YZ), yükseköğretimde yalnızca destekleyici bir teknoloji değil; öğrenme modellerini, kurumsal yapıları ve akademik rolleri yeniden tanımlayan stratejik bir dönüşüm unsurudur. Uzmanlar tarafından tanımlanan ve Hod Lipson'un çalışmalarıyla çerçevelenen Yapay Zekânın Altı Dalgası, bu dönüşümün geçmişten geleceğe uzanan yol haritasını sunmaktadır:

- Kural tabanlı sistemlerden veri odaklı öğrenmeye,
- Algılayan ve üreten sistemlerden fiziksel ve özerk yapay zekâyâ,
- Nihayetinde etik, bilinç ve sorumluluk tartışmalarına uzanan bir evrim.

Bu çerçeve, üniversiteler için yapay zekâyı operasyonel verimlilik aracı olmanın ötesinde, kurumsal rekabet gücü ve akademik kalite belirleyicisi hâline getirmektedir.

2. Eğitimde Yapay Zekâ: Fırsat–Risk Dengesi

Yapay zekânın eğitimde sunduğu değer; kişiselleştirilmiş öğrenme, erişilebilirlik, veri temelli karar alma ve ölçeklenebilir kalite güvencesi alanlarında yoğunlaşmaktadır. Ancak bu değer, aşağıdaki stratejik riskler yönetilmediği sürece sürdürülebilir değildir:

- Veri gizliliği ve siber güvenlik: Artan veri hacmi, kurumsal risk yüzeyini genişletmektedir.
- Etik ve algoritmik yanlılık: Şeffaf olmayan sistemler akademik adalet ve eşitliği tehdit edebilir.
- Akademik dürüstlük: Üretken yapay zekâ, öğrenme çıktılarının özgünlüğünü yeniden tanımlamayı zorunlu kılmaktadır.
- İnsan odaklı eğitimin zayıflaması: Teknoloji merkezli yaklaşımlar, pedagojik bağ ve etkileşimi gölgeleyebilir.
- Maliyet ve kapasite sorunları: Uzmanlık, altyapı ve sürdürülebilirlik eksiklikleri, stratejik hedefleri sekteye uğratabilir.

Bu nedenle yapay zekâ, kontrolsüz adaptasyon yerine yönetim temelli entegrasyon gerektirmektedir.

SUNUM ÖZETLERİ

BLACKBOARD

3. 21. Yüzyıl Öğrenenleri: Stratejik Zorunluluk

Günümüz öğrenenleri; kültürel, dilsel, bilişsel ve sosyo-ekonomik açıdan yüksek çeşitlilik göstermektedir. Bu durum, yükseköğretim kurumları için kapsayıcı ve esnek öğrenme ortamlarını bir tercih değil, kurumsal zorunluluk hâline getirmektedir.

21. yüzyıl öğrenenlerinden beklenen temel yetkinlikler:

- Eleştirel ve analitik düşünme
- Dijital ve yapay zekâ okuryazarlığı
- İşbirliği ve yaratıcılık
- Küresel farkındalık ve uyum yeteneği

Bu yetkinlikler, tek tip öğretim modelleriyle değil, farklılaştırılmış ve evrensel tasarım odaklı yaklaşımlarla geliştirilebilir.

4. Kapsayıcı Dijital Öğrenme Ekosistemi: Blackboard Perspektifi

Blackboard gibi kurumsal öğrenme yönetim sistemleri, yapay zekâ destekli kapsayıcılığı stratejik ölçekte hayata geçirebilen altyapılar sunmaktadır:

- Yapay zekâ destekli kişiselleştirme ile öğrenen bağımsızlığı,
- Çok modlu ve alternatif formatlar ile erişilebilirlik,
- Evrensel tasarım ve erişilebilirlik raporları ile kalite güvencesi,
- Kurumsal ve ders bazlı analitikler ile sürekli iyileştirme

sağlanabilmektedir.

Bu yaklaşım, erişilebilirliği “uyum gerekliliği” olmaktan çıkararak kurumsal mükemmeliyet ve eşitlik stratejisi hâline dönüştürmektedir.

SUNUM ÖZETLERİ

BLACKBOARD

5. Stratejik Öneriler

Yükseköğretim kurumları için önerilen stratejik yönelimler:

- Yapay zekâ yönetim modeli oluşturulmalı
- (etik, veri, güvenlik ve akademik dürüstlük çerçevesi).
- AI okuryazarlığı, öğrenci ve akademisyenler için temel yetkinlik olarak tanımlanmalı.
- Kapsayıcı dijital tasarım, tüm ders ve içerikler için kurumsal standart hâline getirilmeli.
- LMS analitikleri, kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerine entegre edilmeli.
- Yapay zekâ, insan etkileşimini ikame eden değil, güçlendiren bir araç olarak konumlandırılmalı.

Sonuç

Yapay zekâ çağında başarılı yükseköğretim kurumları; teknolojiyi hızlı benimseyenler değil, onu etik, kapsayıcı ve pedagojik bir vizyonla yönetenler olacaktır. Yapay Zekânın Altı Dalgası (kural tabanlı, tahmine dayalı analitik, bilişsel hesaplama, yaratıcı makineler, fiziksel enkarnasyon, hissetme-duygusallık-bilincli olma) bu dönüşüm için stratejik bir pusula sunmakta; Blackboard gibi platformlar ise bu vizyonu ölçeklenebilir ve sürdürülebilir biçimde hayata geçirme imkânı sağlamaktadır.

SUNUM ÖZETLERİ

ETİK, HUKUK VE POLİTİKA

1. İnsan Odaklı Yapay Zeka

Konferansın hukuk ve etik boyutunda, Prof. Dr. Eylem Aksoy Retornaz tarafından yapılan değerlendirmelerde, yapay zekâ uygulamalarında kişisel verilerin kullanımının bireyler bakımından ciddi ve telafisi güç zararlara yol açabileceği vurgulanmıştır. Bu çerçevede, yapay zekâ sistemlerinin tasarım ve kullanım süreçlerinde insan denetiminin merkezî bir ilke olarak benimsenmesi, otomatik karar alma mekanizmalarının insan sorumluluğunu bertaraf etmeyecek şekilde kurgulanması gerektiği ifade edilmiştir. Bu yaklaşım, İstanbul Okan Üniversitesi'nin 2026–2030 Stratejik Planı'nda yer alan etik, şeffaf ve insan odaklı dijital dönüşüm hedefleriyle doğrudan örtüşmektedir.

2. Kişisel Verilerin Korunması ve Dijital Güvenlik

Sunumda, yapay zekâ uygulamalarının yalnızca teknik verimlilik ve hız kriterleriyle değerlendirilmesinin yeterli olmadığı; özel hayatın gizliliği, veri güvenliği ve temel hakların korunması bakımından bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, yapay zekâ destekli sistemlerin tasarım, geliştirme ve kullanım süreçlerinde insan denetiminin (human-in-the-loop) merkezî bir ilke olarak korunmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Otomatik karar alma mekanizmalarının, insan sorumluluğunu ve hukuki hesap verebilirliği ortadan kaldıracak şekilde kurgulanmasının kabul edilemez olduğu; yapay zekânın karar verici değil, insan kararlarını destekleyen bir araç olarak konumlandırılması gerektiği dile getirilmiştir. Bu yaklaşımın, hem bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması hem de kurumsal düzeyde hukuki uyum ve risk yönetiminin sağlanması açısından belirleyici olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç

Etik ve hukuk perspektifinden yapılan değerlendirmeler, yapay zekâ teknolojilerinin yükseköğretim kurumlarında kullanımının insan odaklı, şeffaf, hesap verebilir ve hukuka uygun bir çerçevede ele alınmasının gerekliliğini ortaya koymuştur.

KONFERANS ÇIKTILARININ KURUMSAL STRATEJİYE ENTEGRASYONU

İstanbul Okan Üniversitesi 2026–2030 Stratejik Planı, dijital dönüşümü yalnızca teknolojik altyapı yatırımlarıyla sınırlı olmayan; etik, insan odaklılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle birlikte ele alınması gereken bütüncül bir kurumsal dönüşüm alanı olarak tanımlamaktadır. Bu çerçevede yapay zekâ, eğitim-öğretimden araştırmaya, yönetişimden toplumsal sorumluluğa uzanan geniş bir etki alanına sahip, yatay bir stratejik öncelik olarak konumlanmaktadır. Konferans kapsamında ele alınan yapay zekâ uygulamaları, üniversitenin misyon, vizyon ve temel değerlerinde yer alan dijital dönüşüm, etik teknoloji kullanımı ve insan odaklı yaklaşım ilkeleriyle doğrudan örtüşmektedir. (Stratejik Plan: Misyon–Vizyon–Temel Değerler; Stratejik Amaç: Dijital Dönüşüm ve Kurumsal Yönetişim)

Stratejik Plan’da özellikle eğitim-öğretim süreçlerinde yapay zekâ, veri bilimi ve dijital teknolojilerin müfredata entegre edilmesi; dijital okuryazarlık ve insan odaklı yetkinliklerin geliştirilmesi temel hedefler arasında yer almaktadır. Konferans sunumlarında vurgulanan üretken yapay zekâ, öğrenme analitiği, kişiselleştirilmiş eğitim ve dijital öğrenme ekosistemleri, bu hedeflerin somut uygulama alanlarını oluşturmaktadır. Aynı zamanda kalite güvencesi, ölçme-değerlendirme, sürekli iyileştirme ve kanıta dayalı karar alma süreçlerinde yapay zekânın destekleyici bir araç olarak kullanılması, stratejik planın öngördüğü sürdürülebilir ve yenilikçi yükseköğretim modeliyle uyumlu bir yönelim ortaya koymaktadır. (Stratejik Plan: Eğitim-Öğretim Alanı; Stratejik Hedef: Dijital ve İnsan Odaklı Yetkinliklerin Geliştirilmesi; PG 1.3.8)

KONFERANS ÇIKTILARININ KURUMSAL STRATEJİYE ENTEGRASYONU

Bununla birlikte stratejik plan, dijital dönüşüm sürecinin etik, hukuki ve kurumsal risk boyutlarını da açık biçimde dikkate almaktadır. Kişisel verilerin korunması, bilgi güvenliği, mevzuata uyum, kurumsal risk yönetimi ve insan denetimi ilkeleri; yapay zekâ uygulamalarının üniversite bünyesinde sorumlu ve hesap verebilir biçimde hayata geçirilmesi açısından belirleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Konferansta ele alınan etik ve hukuk odaklı değerlendirmeler, yapay zekânın otomatik karar verici bir yapıdan ziyade insan kararlarını destekleyen bir araç olarak konumlandırılması gerektiğini ortaya koyarak, stratejik planın etik değerler, şeffaf yönetim ve insan merkezli dijitalleşme hedeflerine doğrudan katkı sunmaktadır. (Stratejik Plan: Güvenlik, Gizlilik ve Veri Koruma; Stratejik Hedef: Etik, Şeffaf ve Hesap Verebilir Yönetişim; Kurumsal Risk Yönetimi)

Sonuç

Yükseköğretimde Yapay Zekâ Teknolojileri Konferansı kapsamında ele alınan değerlendirmeler ve uygulama örnekleri, İstanbul Okan Üniversitesi'nin 2026–2030 Stratejik Planı'nda öngörülen dijital dönüşüm hedeflerinin yalnızca teknoloji temelli değil; etik, insan odaklı ve yönetim esaslı bir yaklaşımla hayata geçirilmesi gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur. Yapay zekânın eğitim-öğretim, araştırma ve yönetsel süreçlerde karar verici bir unsur olarak değil, insan kararlarını destekleyen bir araç olarak konumlandırılması; kalite güvencesi, mevzuata uyum, kurumsal risk yönetimi ve sürdürülebilirlik hedefleriyle bütüncül bir uyum sağlamaktadır. Bu yönüyle konferans, üniversitenin stratejik önceliklerine katkı sunan, kurumsal kapasiteyi güçlendiren ve yapay zekâ temelli dönüşümün kalıcı ve ölçülebilir biçimde kurumsallaştırılmasına zemin hazırlayan stratejik bir çıktı olarak değerlendirilmektedir.

KONFERANS ÇIKTILARININ KURUMSAL STRATEJİYE ENTEGRASYONU

İç ve Dış Paydaş Değerlendirmesi (Anket Bulguları)

Konferansın çıktıları ve etki düzeyi, etkinlik sonrasında gerçekleştirilen geri bildirim anketi aracılığıyla iç ve dış paydaşların değerlendirmelerine dayalı olarak analiz edilmiştir. Toplam 340 katılımcıya uygulanan anket doğrultusunda; öğrenciler, akademik personel ve sektör temsilcilerinden oluşan paydaş gruplarının konferansın tematik kapsamını, oturum içeriklerini ve konuşmacı katkılarını genel olarak güncel, bilgilendirici ve akademik açıdan değerli bulduğu görülmüştür. Katılımcılar, etkinliğin yapay zekâ alanındaki güncel gelişmeleri yükseköğretim bağlamında tartışmaya açması bakımından önemli bir platform sunduğunu ifade etmiş; sunumların içerik bütünlüğü ve uzmanlık temelli aktarımının öğrenme ve farkındalık düzeyine katkı sağladığı belirtilmiştir. Bununla birlikte, geri bildirimlerde hedef kitle beklentilerinin daha ayrıntılı analiz edilmesi, özellikle öğrenci katılımını artıracak etkileşimli oturum tasarımlarının güçlendirilmesi ve organizasyonel akışın sürekliliğini destekleyecek iyileştirmelerin yapılması yönünde öneriler yer almıştır. Bu bulgular, konferansın paydaş katılımını önceleyen kalite odaklı bir akademik etkinlik olarak olumlu değerlendirildiğini, aynı zamanda gelecek dönem uygulamalarına yönelik sürekli iyileştirme alanları sunduğunu göstermektedir.

İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ UYGULAMALARI

- Trustworthy AI Framework (Güvenilir Yapay Zeka Çerçevesi): Kurumların yapay zeka özelliklerini ne zaman etkinleştireceğine kendisinin karar verdiğini, kontrolün her zaman bir insanda olduğunu ve sağladığınız verilerin büyük dil modelini eğitmek için kullanılmadığını belirtir. Telif hakkı ve veri gizliliği endişelerini de ele almaktadır.
- Anthology's Trustworthy AI Approach (Anthology'nin Güvenilir Yapay Zeka Yaklaşımı): Bu yaklaşım, yüksek öğrenim kurumlarının kendi kurumlarında yapay zekanın etik kullanımı hakkında politikalar geliştirmesini desteklemek için bir kaynak sağlamaktadır. Çerçeve, politikaların nasıl hazırlanacağı ve uygulanacağı konusunda rehberlik sunmanın yanı sıra bir yönetim modeli de sunar.
- Anthology'nin Yapay Zeka Yaklaşımı Hakkında Daha Fazla Bilgi: Raporlar, blog yazıları, teknik incelemeler, web seminerleri ve kılavuzlar gibi kaynaklarla <https://www.anthology.com/blackboard-ai> adresinde daha fazla bilgi edinilebilir.
- Yapay Zeka ve Özgün Değerlendirme: Kapsamlı testler sonucunda, yapay zeka intihal kontrolünün eğitim için şu anda uygun olmadığı bulunmuştur. Bu bulgular ayrıntılı bir teknik incelemede yayınlanmıştır.
- Yapay Zeka Çağı için Bloom Taksonomisinin Yeniden Çerçevenmesi: Bu teknik inceleme, yapay zeka çağında daha derin öğrenme için bir araç olarak yapay zekadan yararlanmak isteyen kurumlar için pratik ve etik bir yol sunan, Bloom Taksonomisinin yeniden çerçevenilmiş bir versiyonunu tanıtır.
- AI Design Assistant (Yapay Zeka Tasarım Asistanı) ve Yol Haritası: Blackboard'daki AI Design Assistant, kurslar, değerlendirmeler ve dereceli puanlama anahtarı oluşturma konusunda eğitmenlere ilham sağlamak üzere bir yıl önce yayınlanmıştır.

İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ UYGULAMALARI

- AVA – Anthology Virtual Assistant (Anthology Sanal Asistanı): AVA, kritik iş akışlarını hedefleyen ve kurumsal zorlukları çözen, eğitmenlere ve öğrencilere odaklanarak verimlilik yaratan ve yapay zeka okuryazarlığını artıran bir dizi premium yapay zeka yeteneğidir. AVA'nın yetenekleri arasında eğitmenlere gönderim geri bildirimi konusunda yardımcı olmak, öğrenci sorularına zamanında ve temellendirilmiş yanıtlar vermek ve yapay zeka modellerine doğrudan erişim sağlamak bulunmaktadır.
- Yapay Zeka Özelliklerine Genel Bakış: AVA, AIDA (AI for course design) ve Illuminate Reports altındaki çeşitli yapay zeka özelliklerini listelemektedir. Bunlar arasında AI Conversations (Yapay Zeka Sohbetleri) (Sokratik Sorgulama, Rol Yapma Sohbetleri), AIDA için önerilen Öğrenme Modülleri, Test Soruları, Rubrikler ve Illuminate Reports için Veri Soru-Cevap (Data Q&A) yer alır.
- Veri Soru-Cevap (Data Q&A): Doğal dil işlemeyi ve veri görselleştirmeyi kullanarak, doğal dilde sorular sorarak kurumsal verileri keşfetmeye olanak tanıyan Üretken BI (Generative BI) özelliği.
- Müfredat ve Ders İçerikleri: GenAI destekli analizler ile ders içerikleri, öğrenme çıktıları ve anahtar kavramlar SDG hedefleriyle otomatik olarak eşleştirilmekte; böylece programların sürdürülebilirlik katkısı ölçülebilir ve karşılaştırılabilir hale getirilmektedir (özellikle SDG 4, 13, 15).
- Akademik Program ve Bölüm Haritalaması: Program misyonları, akademik odak alanları ve araştırma temaları GenAI tabanlı nitel analizlerle SDG kümeleri altında gruplandırılmakta; üniversitenin stratejik sürdürülebilirlik profili bütüncül olarak görünür kılınmaktadır.

İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ UYGULAMALARI

- Öğrenci Toplulukları ve Sosyal Etki: Öğrenci kulüplerinin faaliyetleri GenAI ile analiz edilerek toplumsal eşitlik, çevresel sürdürülebilirlik, sağlık ve inovasyon odaklı SDG katkıları belirlenmekte; öğrenci katılımının sosyal etki boyutu sistematik biçimde raporlanmaktadır.
- Etkinlikler ve Kampüs Yaşamı: Konferanslar, seminerler ve sosyal etkinlikler afiş, duyuru ve dijital içeriklerden GenAI ve OCR teknolojileriyle analiz edilerek SDG hedefleriyle eşleştirilmekte; kampüs düzeyinde sürdürülebilirlik farkındalığı izlenmektedir.
- Araştırma, Proje ve Yayın Analitiği: Akademik projeler ve yayınlar, uluslararası SDG ölçütleriyle uyumlu şekilde GenAI aracılığıyla sınıflandırılmakta; araştırma çıktılarının toplumsal ve çevresel etkisi sayısal olarak izlenmektedir.
- Kurumsal Raporlama ve Uluslararası Görünürlük: GenAI destekli SDG haritalama çıktıları; THE Impact Rankings, QS Sustainability ve UI GreenMetric gibi uluslararası raporlama sistemlerine doğrudan girdi sağlayarak üniversitenin küresel karşılaştırılabilirliğini artırmaktadır.
- Öğrenci Öğrenme Deneyimi ve Farkındalık: GenAI tabanlı SDG haritalama, öğrencilerin ders, proje ve etkinlikler aracılığıyla sürdürülebilirlik hedefleriyle bilinçli şekilde etkileşime girmesini sağlayarak amaç odaklı öğrenmeyi teşvik etmektedir.

SONUÇLAR

Üniversiteden Ekosisteme: İnsan + Yapay Zekâ ile Geleceği İnşa Etmek

Bu konferans, yapay zekânın yükseköğretimdeki rolünü yalnızca teknolojik bir yenilik olarak değil; eğitim, araştırma, yönetim, toplumsal sorumluluk ve sürdürülebilirlik boyutlarını kapsayan bütüncül bir dönüşüm dinamiği olarak ele almıştır. Tartışmalar, yapay zekânın belirleyici unsurunun teknoloji değil; insan ile yapay zekâ arasındaki sinerji olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Konferans kapsamında, üretken yapay zekâdan (GenAI) temsilci ve otonom sistemlere (Agentic AI) uzanan dönüşüm süreci değerlendirilmiş; bu evrimin üniversiteleri bilgi aktaran kurumlardan çıkararak öğrenen, üreten ve etki yaratan ekosistemlere dönüştürdüğü vurgulanmıştır. AWS, Microsoft ve Blackboard perspektifleri; güvenilir, ölçeklenebilir, erişilebilir ve etik yapay zekâ altyapılarının yükseköğretim için temel bir stratejik kapasite hâline geldiğini göstermiştir.

Eğitim-öğretim boyutunda, bölüm merkezli ve statik müfredat yaklaşımlarından, yetkinlik, portföy ve proje temelli; hibrit, dijital ve yapay zekâ destekli öğrenme modellerine geçişin kaçınılmaz olduğu sonucuna varılmıştır. Yapay zekâ, ölçme-değerlendirme, öğrenme analitiği ve kişiselleştirilmiş öğrenme süreçlerinde kaliteyi artıran bir destek mekanizması olarak konumlandırılmıştır. Bu dönüşümün, YÖK ve YÖKAK kalite güvencesi çerçeveleriyle uyumlu, kanıta dayalı ve sürekli iyileştirmeyi esas alan bir yapıda yürütülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

SONUÇLAR

Üniversiteden Ekosisteme: İnsan + Yapay Zekâ ile Geleceği İnşa Etmek

Araştırma, inovasyon ve toplumsal katkı alanlarında; üniversitelerin yapay zekâyı yalnızca akademik üretim için değil, sanayi iş birlikleri, girişimcilik ve toplumsal fayda odaklı çözümler geliştirmek amacıyla kullanmasının önemi öne çıkmıştır. GenAI destekli analizler sayesinde, üniversite programlarının, ders içeriklerinin, etkinliklerinin ve öğrenci topluluklarının Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG) ile ölçülebilir biçimde ilişkilendirilebildiği; bu yaklaşımın uluslararası sıralamalar ve raporlama sistemleri için güçlü bir altyapı sunduğu ortaya konmuştur.

Konferansta ayrıca, etik, veri gizliliği, akademik dürüstlük, erişilebilirlik ve kapsayıcılık konuları yapay zekâ dönüşümünün ayrılmaz bileşenleri olarak ele alınmıştır. Evrensel tasarım, çok modlu içerik erişimi ve sorumlu yapay zekâ ilkeleri, yükseköğretimde dijital eşitliğin sağlanması açısından kritik görülmüştür. Yapay zekânın insan etkileşiminin yerini alan değil; insanı güçlendiren ve destekleyen bir yapı olarak tasarlanması gerektiği ortak bir görüş olarak benimsenmiştir.

Sonuç olarak bu konferans, üniversitelerin geleceğinin; teknoloji odaklı değil, insan merkezli; kapalı değil, ekosistem temelli; statik değil, sürekli öğrenen ve dönüşen yapılar üzerine inşa edileceğini ortaya koymuştur. Yapay zekâ, doğru yönetim, etik çerçeve ve stratejik vizyonla ele alındığında, yükseköğretim kurumları için bir risk değil; kaliteyi, etkiyi ve sürdürülebilirliği artıran güçlü bir kaldıraç olarak değerlendirilmektedir.

TEŞEKKÜRLER

Bu konferans kapsamında gerçekleştirilen tartışmalar ve sunulan çalışmalar, yapay zekânın yükseköğretimde yalnızca bir teknolojik araç değil; eğitim-öğretim süreçlerinden araştırma ve yönetişime, etik, erişilebilirlik ve sürdürülebilirlikten toplumsal etkiye uzanan çok boyutlu bir dönüşüm unsuru olduğunu ortaya koymuştur. İnsan ve yapay zekâ sinerjisini merkeze alan yaklaşımların, üniversiteleri bilgi aktaran kurumlardan çıkararak öğrenen, üreten ve toplumsal sorumluluk üstlenen ekosistemlere dönüştürdüğü; bu dönüşümün YÖK ve YÖKAK kalite güvencesi çerçeveleriyle uyumlu, kanıta dayalı ve sürekli iyileştirmeyi esas alan stratejik modellerle yönetilmesi gerektiği ortak bir görüş olarak benimsenmiştir.

Yükseköğretime Yapay Zeka Teknolojilerine katkıda bulunma çabalarımızı desteklemeye devam ettiğiniz için teşekkür ederiz.

İletişim

İstanbul Okan Üniversitesi

**İstanbul Okan Üniversitesi Tuzla Kampüsü,
34959 Akfırat - Tuzla / İSTANBUL**

<https://www.okan.edu.tr/>